

Naročnina: doma na sküpní naslov mesečno 2 D., na posameznoga 2 Din. 50 par.

V inozemstvo mesečno 6 Din z M. Listom, M. Ogracekom i kalendarom letno 100 Din.

Plačati se mora bar mesečno naprej.

Štev. položnice 11806.

Rokopisi se ne vračajo.

NOVINE

SLOVENSKE KRAJINE

N. G. Milač Simon prof.
Majstrova ul. 3.

Maribor

Vredništvo v D. Lendavi
hš. 67, uprava v Črensovcih, Slov. Krajina.

Cena oglasov:
cela stran 800 Din., pol
stran 400 Din., nižje.

više vsaka reč 1 D. 50 p.,
i oglasna taksa posebi.
Popust po dogovori.

Koga?

Kak žalostno je življenje v družini, če nega mira, ne ljubavi. Če se bratje med seboj kregajo ali celo bijejo. Lejko majo vsega zadosta, kruha i penez, njüvo življenje je pa le nezadovoljno. Ravnotak je pa nevolja v družini, če oča, to je glava družine ne v redi. Če je n. pr. zapravlivec, pijanec, grobijan. Žena i deca so sirote. Oče se boji i nikše ljubavi do njega nemajo. Mira, sreče, zadovoljnosti nega. — Družina je blažena, gda so stariše dobri i skrbijo za svojo deco. Deca pa stariše spoštujejo i se tüdi med seboj ljubijo. V takšoj družini je veselje doma. Vsega majo zadosta, čeravno so ne bogati. Bog takše blagoslavlja.

Ka je družina v malom, to je država v velkom. Država je velka družina. Vsi državljani smo pa njene kotrige, med seboj si bratje. Vse ka vala za družinsko življenje, vala tüdi za državo. Če se državljani med seboj ne ljubijo, nego se po strankaj sovražijo, nega pravoga mira, nega mirnoga življenja. Pa pali, če so oblastniki, ki države vodijo, ministri i drugi, ne na svojem mestu, da ne skrbijo po zakonu i po dušnoj vesti za narod, je pa ne dobro. Narod trpi, ar ga odzgora klačijo, stiskavlejo davke, jemljejo slobodo itd. V takšoj državi, gde so vladni ljudje vsegamo-gočni i ne gledajo telko za siromaško lüstvo, nego bole za svoj hasek, je vsikdar vekša stiska, pomenkanje, nezadovoljnost.

V parlamentarnih državaj, to je v tistih, gde majo parlament, ki obstoji iz ministrov i poslancov (takša država je tüdi naša kraljevina Jugoslavija), pa ljudje sami odločajo, što de njim ravnao i vladao. Lüstvo si zvoli poslance, šteri se v imeni lüstva zberejo v parlamentu i tam tumačijo žele i potrebe ljudi, če so poslanci na svojem mestu. Tam glasajo za različne zakone, šteri ljudem lahko jako hasnijo ali pa tüdi dosta škodijo. I ka tej poslanci tam v parlamentu zglašajo, to potom oblastniki po vsoj državi morajo spelavati.

Sreča ali nesreča lüstva je teda v glavnom odvisna od ljudi samih, kakše poslance si lüstvo zvoli. Če so poslanci dobri, pošteni i idejo za poslanca zaistino iz lübeznü do siromaškoga lüstva, da njemi lahko pomagajo, gde le morejo, — če poslanci poznajo potrebe svojih volilcov i si te potrebe vzemajo k srci, — če poslanci ne iščejo svojega haska ali pa hasek par svojih prijatelov: te je lüstvo srečno, ar njemi poslanci pomagajo, ga zagovarjajo brez izjeme. Što je pomoči bole potreben, prle njemi priskočijo na pomoč. Če pa što kortesera okoli pri volilcaj zavolo poslanske časti, ali da si kaj spravi, ali da kakšoj drugoj družbi, banki, fabrikanti, trgovci pomore, tisti je lüstvi na škodo. Siromaško lüstvo, volilci, šteri se od takšij mastnij kortesov dajo zapelati.

Bratje volilci! Tüdi mi bomo šli volit, ka ne bo dugo. 5. maj se približavle. Naša bodoča sreča ali nesreča, zadovoljstvo ali nevole so odvisne od 5. maja. Koga si sami zberemo, da bo v našem imeni, v imeni siromaškoga prekmurskoga lüstva nastopao tam v Beogradu, tak bomo temeli. Pa ne samo mi, nego tüdi naše žene, naša deca i mogoče tüdi deca naše dece. Istina, ka ne bomo volili samo mi, nego po celoj državi i ne bo odločao zakonov samo naš poslanec, nego vsi poslanci. Nego mi na to nemremo gledati. Vsakši naj si svojega zvolijo, šteroga spoznajo za pravoga. Če vsešiom zberejo prave, te de dobro za vse. Vsakši zato naj

svojo dužnost včini. Bratje naši onkraj Müre svoje, mi pa tüsvoje. Zato dobro premislimo, komi se zavüpamo v majuši! Čas je kratek. Kortešje napnejo vse sile, da si volilce pridobijo. Pa ne dajmo se zapelati. Ne je tisti naš prijatelj, ki de nam masno oblüblao, pa te nikaj ne da, nego tisti, šteri ma srce za nas. V Novinaj se bomo opominali i vküp držali. Čtite Novine i drugim dajte čteti. One nas bodo vodile.

Če de se naše siromaško lüstvo teh naših nasvetov držalo, te bo zmagaio takši poslanec, ki žüva med lüdstvom spoštüvanje i ugled. Ne dajte se z vinom zapelati od takših kortesov, ki njim samo glavno to, ka si sami sebi napunijo žepe.

Volilni proglas vlade g. Jevtiča.

26. februara je vlada izdala proglas volilcom:

Jugoslavlani! Po določbaj ustave se letos obnovi narodno predstavništvo; senat i narodna skupščina. Dopolnilne volitve za senat so bile že 3. februara, volitve v narodno skupščino bodo pa 5. maja. Jugoslavanski narod bo pozvani, ka jasno i odločno pove svojo reč, ka se tiče bodočnosti Jugoslavije i napredka vsega naroda.

Naš zedinjeni narod se mora zavedati odgovornosti, štera leži ravno v tom časi na nas. Zato je potrebno pri toj priliki pokazati, da bo ves narod do zadnjega brano i čüvao velko delo stvoritela Jugoslavije, šteri je za njo darüvao svoje življenje. Njegova smrt nam je pokazala ka je naša najsvetejša dužnost tak do vzvišenoga njegovoga naslednika kak do naroda.

Narodno edinstvo i ta narodna celota stojita med vsakim posameznikom i nad vsako politično stranko, kak splošna narodna vrednota, kak velka nacionalna pridobitev.

Težka i nevarna je zabloda vseh tistih, šteri mislijo, ka se naše narodno življenje lahko povrne v začetno leto našega državnoga i narodnoga življenja.

Iskreno i globoko priznanje izrekamo bivšim političnim strankam za koristna prizadevanja i za vse njüve gospodarske zaslüge. Sodobno življenje i njegova bodočnost pa zahtevata od nas širših pokretov i vekšega poleta.

Jugoslavlani! Nosilec državne liste g. Bogoljub Jevtič, predsednik ministrskoga sveta i zvünešnji minister i vsi kandidati na njegovoj listi so odločni nasprotniki separatističnih, federalističnih i prevratnih stremenj. Naša vlada je izdelala zaokroženi delovni program i ga je že začnola odločno i naglo izvajati.

Kravska vlada bo posvetila gospodarskim i finančnim pitanjom največšo skrb. Ništerne olajšave je že izdala, kak znižanje zemliškoga davka za 20%, znižanje davkov, znižanje taks, znižanje železniških tarif, koncentracija velikih denarnih zavodov za boljšo razdelitev kreditov, znižanje obresti pri kmetskih dugaj itd.

Jugoslavlani! Sedem let bo ešče minolo, dokeč naš prelübleni mladi krao, šteri je herbao velko herbijo, štero njemi je zapüsto njegov velki oča, ne izpuni svoje kralvske punoletnosti i vzeme kralvsko oblast v svoje roke.

Zato ne smemo kloniti, ne odnehati i ne se ustavljeti, to more biti najviši zakon našega narodnoga obstoja, naše narodne jedinosti.

Jugoslavlani! Vabimo Vas, da 5. maja vsi složno i odločno pridete na volišče i tam date glas za državno listo z nosilcem Bogoljubom Jevtičem, predsednikom kralvske vlade.

Dr. Franc Klar — kandidat za narodnoga poslanca v srezi Dolnja Lendava.

Dne 28. februara ob desetih predpoldnom se je vršo v dvorani hotela „Krona“ politični sestanek, na šterom naj bi se določo kandidat za narodnoga poslanca za dolnjelendavski srez na listi gospoda ministerskoga predsednika Bogoljuba Jevtiča i organizirao sreski volilni odbor za isto listo. Navzočih je bilo okoli 350 zastopnikov iz vseh občin i iz posameznih krajev dolnjelendavskoga sreza. Zvün ednoga, so bili — ali osebnö navzoči ali pa zastopani — vsi župani toga sreza.

Sestanek je odpro i vodo agilen predsednik Lendavske občine, g. Bačič, ki je v uvodnom govoru razložo važnost i pomen prišestnih volitev i povdaro, da more lendavski srez nevtrüdlivo po vseh svojih močeh izpujnavati teštament blagopokojnoga Višetskoga krala Aleksandra I. Zedinitelja: „Čüvajmo Jugoslavijo“. Predlagao je, da se postavi za kandidata i narodnoga poslanca na listi gospoda Jevtiča v lendavskom srezi jako prilübleni i spoštüvani g. dr. Franc Klar. Predlog je bio soglasno i z velikim navdüšenjom sprejeti. Za g. Bačičom je navzočim, ki slovenskoga jezika ne razmijo, tolmačo v madjarščini pomen teh volitev, odvetnik g. dr. Strasser.

Nato je šla posebna deputacija, sestavljena iz štirih članov, k dr. Klari i ga oprosila, naj prevzeme kandidaturö. Deputacija se je taki vrnila i z njov je vstopo viharno pozdravljen od vseh navzočih g. dr. Klar. Pozdravo ga je s toplimi rečmi g. dr. Strasser. Nato je prevzeo reč g. kandidat sam i je v dugšem govoru opisao razmere i potek dogodkov v zadnjih dveh letih, kda so se v dolnjelendavskom

srezi vršile ostre politične borbe. Zahvalo se je vsem, ki so ga v teh težkih borbah podpirali. Z ednim pa se je tüdi zahvalo za zavüpanje, šteroga njemi izkažüje dolnjelendavski srez, kda ga določa za svojega kandidata. Povdaro je, da je šla njegova i njih vseh borba proti strankarskim izkoriščevalcom naroda, proti tistim, ki so düžili i blatili poštene i narodno i državno zavedne lüdi, ar ka so protidržavni i nezavedni. Ponovno je povdaro, da morajo biti volitve dne 5. maja za celi srez prava jugoslovanska manifestacija državne i narodne zavednosti. Nato je orisao važnost i pomen nove Jevtičove vlade, razložo njeni program i pravo, da je potrebno to vlado podpirati. Pozvao je vse, da z njim sodelüjejo; tüdi tisti, ki so dozda mogoče bili zavolo zapelanosti njegovi nasprotniki načel, ki jih je on zastopao. Pravo je, da ne smemo poznati političnoga maščüvanja, vendar pa tüdi ne smemo püstiti tistih brez kaštige, ki so narod na edno ali drugo formo zapelali i pa ščejo zapelati.

Nato je g. kandidat obširno navajao glavne smernice svojega programa. Njegov govor je bio večkrat prekinjen z navdüšenim odobravanjem i večkratnim kričom „Živijo naš kandidat i poslanec dr. Klar!“

Nato se je izvolö sreski volilni odbor. Notri so bili sprejeti vsi gg. županje dolnjelendavskoga sreza, zvün župana občine Orešje. Poleg županov pa so v šršom volilnom odboru tüdi vnogi drugi občinski odborniki i vplivni možje iz celoga sreza.

Nekak ob pol ednih se je sestanek z velikim navdüšenjom razišeo.

Warm Springs, ustanova Roosevelta.

V letah 1916. i 1921. je razsajala v ameriških Zedinjenih državaj strašna epidemija, znana nam pod imenom otroška paraliza. Napadla je tüdi odrasle, med njimi popunoma zdrave lüdi. Med temi 1. 1912. je bio tüdi zdajšnji predsednik Roosevelt. Noge so njemi popunoma ohromele. Vsa zdravniška znanost, vse treniranje njemi je nikaj ne pomagalo. Med vnogimi, ki so proučavali pitanje epidemije, je bio tüdi Geoges Foster Peabody iz Columbie. Na njegovom posestvi je bilo vnogo toplih vrelov i te kraj je bio daleč okoli znani kak „Warm Springs (warm — topel, spring — vrelec, vretina, springs — vrelci).“

Povprečna toplina te vode je 35 do 37° C; prihaja iz velikih globočin i v velikih vnožinah pa ma izredno zdravilno moč. — Peabody je povedao svojemi prijatelji Roosevelti, kakši kinč je na njegovom posestvi i Roosevelt je skleno, ka presküsi to zdravilno moč na lastnom teli. Dao si je pritrditi plavalni pas okoli prsi i se dao nesti v vodo. Gda je bio düže časa v vodi je odkrio naravni zakon, šteroga je že Arhimed pred več jezero leti odkrio: njegovo telo je postanö zavolo vzgona vode navidezno ležiše i najmre za teliko, keliko je vagala odrinjena voda. Pali je lahko potegno noge skoro do prsi. Po nekaj tednih je bio teliko bolši, da je sprevidö, ka je ozdravljenje ešče mogoče.

Roosevelt je küpo od Peabodyja tisto vrelnö ozemlje i je tam ustanövo 1. 1927. „Georgia Warm Springs Foundation“ (izgovori favndejšn — ustanova). Milijonarje i človekolübi so prispevali poleg samoga Roosevelta znatne vsote za zgraditev kopališča.

Kak se vračijo? Večinoma do poldneva zavzemajo kopeli i podvod-

ne masaže. Betežniki ležijo v vodi i je tam po natančnejših zdravniških predpisaj masirajo.

Obiskovalcov je vsikdar več. Vse je lepo urejeno tak, da betežnikom ne trbe hoditi po stubaj.

Najvekše veselje je pa, če pride sam Roosevelt v Warm Springs. On je jako dobrohoten i lübezniv človek i ne pozabi nikdar svojih sotrpinov. Gda pride v kolonijo, prinese vsakšemi nekaj, pa če so to samo pošne znamke, ki pridejo iz vseh delov sveta v Belo hišo v Washingtoni.

Malo vkraj od kolonije je Rooseveltova hiša „Mala bela hiša“. Tak se je zvala ešče prle, gda je ešče on ne bio predsednik. Za hišov je park i posküсна poledelska farma. Kak je prilübleni, kaže dejstvo, ka se je praznüvao letos njegov rojstni den v vseh ameriških Zedinjenih državaj. Ob toj priliki se je nabralo poldrügi milijon dolarov za Warm Springa.

Semenski krumpiš za lendavski srez.

Banska uprava je dodelila lendavskomi srezi 2 i pol vagona semenskoga krumpiša kresnika, šteri se bo razdelo po 60 par kg. Kmetovalci, ki se zanimajo za dobro semen, naj se kem prvlve prijavijo.

Banovinska semenogojška postaja v Beltincih razdeli s subvencijov sreskoga kmetijskoga odbora nekaj semenskoga ovsa po 1 Din kg. Semen se prevzeme v Beltincih.

NEDELA.

Prva postna nedela.

Glejte, zdaj je čas milosti, glejte, zdaj je den zveličanja. V tej dnevi se zato skazujmo kak boži služabniki v veliki potrplivosti, v postu, v verostujanji i v nejalnoj ljubavi.

V. Svojim angelom je za tebe zapovedao.

O. Naj te varjejo na vsej tvojih potaj. Molimo. O Bog, ki svojo cerkev z vsakoletnim štiridesetdnevni postom očistiš: daj svojoj družini, da to ka od tebe sčede dosegni, s svojov zdržnostjov, z dobrimi deli dopuni. Po Gospodi našem.

O. Amen.

Evang. sv. Mataja vu 4. táli.

Vu onom vremeni: Pelani je Jezus vu pustino od Dúha, ka bi se skušavao od vraga. I gda bi se posto štirideset dni i štirideset noči, teda je zagladio. I pristopivši skušavec, pravo je njemi: Či si Sin Boži, povej, naj eto kamenje krüh postane, ki odgovoreči pravo je: pisano je: ne žive z samim krühom človek; nego z vsakov rečjov, štera shaja z vúst Boži. Teda ga je gori vzeo vrag vu sveti Váraš i postavio je njega na Cerkvni vrh i pravo je njemi: Či si Sin Boži, pusti se doli. Ar je pisano: ka je Angelom svojim zapovedao od tebe i na roke vzemajo tebe, da morebiti ne vdariš vu kamen noge tvoje. Veli njemi Jezus: pa je pisano: ne boš skušavao Gospodna Boga tvojega. Páli je gori vzeo njega vrag na breg kroto visiki i pokazao je njemi vsa Králestva sveta i njih diko i pravo je njemi: Eta vsa tebi dam, či pokleknoš mene molo bodeš. Teda veli njemi Jezus: odidi šatan; ar je pisano: Gospodnoga Boga tvojega boš molo i njemi samom služo. Teda je ostavo njega vrag: i ovo angelje so pristopili i dvorili so njemi.

Berilo iz pisma svetoga apoštola Pavla Korinčanom (2. Kor. 6.) Bratje! Opominamo vas, da milosti bože bodikajsko ne primlite. — Pravi najmre: „V časi milosti sem ti posluhno i na den rešitve sem ti pomagao.“ Glejte, zdaj je čas milosti, glejte, zdaj je den rešitve! V nikom ne davlem nikšega pohujšanja, da se naša služba ne bi grajala, nego se v vsem kažemo kak bože služabnike v veliki potrplivosti, v nevolaj, v potrebaj, v stiskaj, v ranaj, v vozaj, pri puntanji, v trüdaj, v prečütij nočej, v postaj; s čistostjov, z znanjom, s prizanesljivostjov, s prijaznostjov, s Svetim Dúhom, z nejalnov ljubavjov; z oznajnuvanjom istine, z božov močjov, z orožjom pravice v desnoj i levjoj; v časti i nečasti, pri dobrom i slabom glasi; kak zapelivci i denok istinski, kak nepoznani i denok znani, kak vmirajoči i glejte, živimo, kak zbiti i denok ne vmorjeni; kak žalosti, pa vsikdar veseli, kak siromaški, pa denok vnogo bogatimo, kak da nikaj ne bi meli i denok mammo vse.

Z denešnjov nedelov se začne čas posebne bože milošče. 40 dnevni post naj bi naše telo malo vkrotio, njegove strasti vničo, da bi se tak ležej obrnoli na znotra, v svojo dúšo. Na to najmre tak malo mislimo celo leto. Preveč smo zaposleni s te lovnimi skrbmi. 40 dni od 360 letnij dni nam pa sv. Cerkev sama predpišuje, da se potegnemo v samoto, vkraj od posvetnoga veselja, hrüma i šüma. Samota je najbolši prostor, gde človek lahko kaj posebnoga napravi. Pred vsakšim velkim delom, ki ga sčedeš dobro opraviti, se umekni v samoto i mirno, trezno prle premisli. Pa gvüšno dosegneš, ka nameravaš, če je samo mogoče. — Nega pa vekšega dela, kak klesanje svoje lastivne dúše, da se vsikdar bole blišči v svetniškoj glorioli. Svoje falinge: gizdost, nevoščénost, častizelnost, lakomnost, nečistost, sovraštvo trbe odsekavati kak sokle na deski, štero sčedeš ogladiti. To naj se zgodi v tom svetom, resnom vremeni 40 dnevno posta. „Zdaj je čas milosti“ pravi sv. apoštol. Zdaj sta našerci odpreta dva zakramenta, sv. pokora i sv. Oltarsko Svestvo, po šterih kak po potoki največ milosti preteče iz nebe v naše dúše.

V postnom časi so naše cerkve bole obiskane. Okoli spovednice se gnetejo verniki bole kak gda inda i se perejo v stüdenci neizmernoga božega smilenja. V količkej dobrih faraj ne ostane niti eden vernik, da ne bi v tom časi očisto svoje dúše i jo tak pripravo za posodo sv. Dúha, bože milošče.

Krščenik! Na pepelnico si bio zaznamovani s pepelom. Namestnik boži te je opomno, kak vse je minljivo na zemli. Tüdi ti premineš, ar si

prah i prah bodeš. Zato pa resno vrži oči malo naprej, na goristanenje Kristušovo i tüdi svoje. V postnom časi naj ti ta velka istina zažari, kak svetla zvezda, da se zato dostojno pripraviš. Opravi dostojno vüzemsko spoved, da bode tvoja dúša zaistinsko vesela goristanenji Gospodovomi.

Ka pravite, g. urednik?

Gnesden svet čit duže bole moderen gračije na vseh mogočih poljih. Pa tüdi na narodnom polji more biti modernost. Zdaj oseba, štera neve plesati, pa posebno sčede „šimi“, je ne oseba, nego mevša. Ali štera se neve pokloniti klanjam se, ali zdravo nego stari negdašnji pozdrav Hvaljen Bodi Jezus Kristuš, je ne oseba za zdajšnji čas, nego za Matjaš kralja čas. Ali šteri ne hodi zvečer po vesi i trobi z edne vulice v drugo, je ne prava oseba i bole moderni kažejo za njim, glejte ga drži se kak stara baba, vsigdar se znam drži materi za janko, da ga nega večer na vulice, s kokošmi ide spat s kokošmi vstane. Ali oseba, štera nema vsigdar gvant zašiti „šimi“ po modnom kroji ali z modernoga blaga. Kaj bi te ali ta, drži se kak müh v močniki. Ka pravite g. urednik? Ali so resan to samo prave osebe, štere vse to posnemajo, v zdajšnjem modernom časi: Ali so ne one osebe, štere vse to ne posnemajo, pa bolše, tüdi na višjoj stubi, pa ne pred svetom.

Razmnožavanje Evropskih narodov i njihova bodočnost.

Razmnožavanje je odvisno od toga, kelko rojstev je pri šterom narodu. Zdaj se jih največ narodi v Rusiji, Jugoslaviji, Romuniji, Portugalskoj i Grškoj, vsešiom na jezero lüdi se jih 30 narodi. Najmenje se jih pa narodi v Švedskoj, Nemčiji, Avstriji i Angliji, na jezero lüdi samo 14—16 dece. Pa to število rojstev v vseh drugih državah jako kaple, samo pri nas v Jugoslaviji tak po mali.

Najmenje jih pa merje na Nizozemskom 10 lüdi na jezero lüdi. Pri nas jih merje na jezero lüdi dvajset. Najbolša mera za številčno rast je naravni prirastek, to je razlika med številom rojenih in številom mrtvih. Pri nas v Jugoslaviji je narodni prirastek 13 lüdi na jezero lüdi. Če se razmere nikaj ne zboljšajo te naravni prirastek tüdi spadne. Najslabše v tom tali je v Nemčiji i v Avstriji.

Narod, pri šterom je vnogo starcov, je narod brez mladine, narod brez bodočnosti. Najmenje mladine je v Franciji. Največ mladine pa majo

Slovanske države. Države s takšim številom mladine pa nemrejo biti gospodarsko močne, ar si mladina sama sebi nemre služiti krüha. Ravnotak pa je tüdi, ge so sami starci, ar starci vmerajo, mladina pa le ma vüpanje na bodočnost. Kak povedano, najbolje se množijo Slovani. Eden nemški politik je vö zračunao, ka bodo Slovani meli v 35 letih že večino. Pri lüdskom štetji l. 1930 so šteli slovanski narodi v Evropi 226 milijonov, okoli l. 1960 jih pa že bo 303 milijone ali 51%, Germanov pa 160 milijonov (27%), Romanov pa 133 milijonov (22%). Germanski i romanski narodi kaplejo, slovanski pa rastejo. Kak se vse kaže, prihaja slovanski vek i ne je ne mogoče ka bo številčnoj rasti Slovanov zrasel tüdi vpliv v družini evropskih narodov.

Zorjenice!

Vse hvale vredno, ka smo se mi Tešanovčarje i drugi občinski uradi Slov. Krajine včakali, ka brezi dühovnika i cerkve tüdi zorjenice mammo, štere so se obslužavale 2. t. m. med nami i štere je poslušalo 2—3 osebe ednoga predgara, debeloga gosta, šteri je prišao k nam v zorji, da zvedi pri zorjenicaj teh 2—3 lüdi mišljenje, kak se guči okoli siromaškoga lüstva i či je sploj ešče gvüšno na hrbiti siromakov gečati (starati). Pitamo mi ostali občani gospode, da li mi ne smo sinovje Slov. krajine i domovine Jugoslavije, da se samo v občini od 2—3 lüdi pita lüdska vola za volitve?

Ka mislite gospodje, da tiste 2 do 3 osebe nas ostale občane i okolice vse potegnejo za sebov i či se bodo tisti v maloj mlakici vode potaplali, ka se bomo mi tüdi?! Nej!! Zaenkrat sčista drugo mišljenje mammo, či gli fašenske zorjenice za novost mammo. — Tešanovčar.

Politika!

Lüdje denešnje čase dosta gučijo od politike, štera ravna narod, države itd. Ali na žalost denešnje ravnanje vse nikam ide na robe. Nede naprej, nego nazaj! Kola, štera bi se mogla naprej pelati vö z blata, se pelajo nazaj notri v blato, ar dosta takši lüdi je okoli te politike, šteri se bično sčedejo eden, ali drugi narod pokončati, vsega vničiti i tak vse pravice od tistoga sebi spraviti.

To je ne ravnanje, nego žaganje takši lüdi, šteri v ednoj ali drugoj državi samo tak znajo delati po svojem kopiti i tak vničavati tisto, ka je po pravici njuvo najdragšega — to je kmetski stan. Te stan največ more prestati zavolo takšega nepravilnoga žaganja, da se tak žaga okoli njega se nato njegov hrbet strašno znoji, nemre vö z blata, da bi zmogao tisto, ka je dužen včiniti za sebe i za državo.

Znajte gospodje politiki, da je kmet fundament, na šteroga se zida

visiki zid, od šteroga se naprej do najviššega politika vse žive i denok se na njega tak malo pažnje obrne, kak on žive, kak se njemi godi itd.

Že je sploj v dvojnosti te nevo-len kmet, že nema vole niti delati, ar ne ve, štero bi lahko odao i s koj bi vzeo dinare, ka bi dačo plačao. Če skrmi govedo, staro 2 leti, dobi za njo okoli 1300 Din, bilice 20 para, svinje 4—5—7 Din za 1 kg. mrtve teže i keliko kmetov je, da njemi ešče druga rdečica vse pokosi tisto, štero je mislo, da si s tem zmoro, a ka pa more kupiti, tisto je pa vse drago i naj te kmet žive! Kak bo živo, či de tak šlo njemi, či se nišče ne gene za njega i tak samo drugo pejanje vsikdar.

Dobro bi bilo, državniki, ka bi vi to pejanje, sovraštvo v državi, štero žagate eden proti drugom, pustili pri meri i bi zavladala poštenost med vami, štera naj bi malo te carine i vse drugo, s šterim bi se odpomoglo kmeti, pregledavali i iskali poti, da bi ga vö z blata odpelali i tak bi tüdi sebe občevali, ar či de vaš podplat na črevli lüdi, ne bodele mogli stopati po kamenji, oditi brez bolečin, če ga ne bodele popravljali; bo vam noga odpovedala hoji i tak te betežni i planlavi, šteri te nej mogoči dosegni svoj cil.

Prosimo vas gospode politike! Henjajte s sovraštvom med sebov v državi, ar to mi tüdi znamo, či gli velike rogle mammo, da s tem nas ne pomorete, nego pogüblate.

Poštenjaki naprej, ar či ne bodele poštene, se na svojem kviri navčite. Ki pod koga jamo kople, sam v njo spadne!

Nemeš Vince, kmet
Tešanovci.

GLASI.

SLOVENSKA KRAJINA.

Črenšovci. Velko zanimanje je bilo zädjno nedelo pri nas i to za igro „Mlinarjev Janez“, malo tüdi za politični shod bivšega poslanca g. Hajdinjaka. G. poslanec i njegovi somišljeniki so bili že veseli, kda se je valila cela trüma lüdi proti gostilni g. Škoberneta. Pa kakše razočaranje. Lüdje so zavili na mesto k Škobernetu v Naš dom. Mi Črenšovčari najmre mammo več smisla za lepe prireditve, nego za politične shode takšve vrste. Kak se čüje, se je vseedno zbralo 20 lüdi. Pa od teh je bilo več iz drugih vesnic, celo iz Beltinec. Pač se vidi, kak smo Črenšovčari zahvalni bivšemi poslanci, šteri se je telko trüdo za nas i šteri nam je telko dobroga spravlo. Dobro pa je bilo, da je bio te shod ravno v tom časi, ar smo zdaj vidili tiste, šteri so izda sčede tak zaslepleni i poslušajo lüdi iz pokojne JNS. Lüdje, spametüjte se že ednok! — Premesčeni je od nas g. Peček žand. podnarednik k Maloj Ne-

VEČER.

Mrak veseljstvo prešinja, brezmočno se vdaja, vsa pestrost izginja, noč jo osvaja. —

Noč se z dnevom bori v silni svesti zmage, negibno vse stvarstvo ječi: „O luči preblage!“

Zaprti jih vabimo, svoje prižigamo — Včasih odgovor Bog dá: luna in zvezde neba neslišno zableste in temo pode. Pa so le razredčile jo, zato so ko solzno oko . . .

JUTRO.

Bledijo že nočne luči, njih življenje ugaša, zvon pa zaspane budi: „V naravi bo maša!“

Zaprmo ušesa, odprimo oči, vzravnajmo telesa: Gospod k nam hiti!

Zardeva obzorje, valovi kakor morje . . . Glej, zdaj pa gori, vse bolj rdeče — ko kri — — ko hostija po spremenjenju se sonce dviga k novemu življenju — Koga ne vžiga? Vzhod se je razcvel, v največjo polnost zablestel, v krog — — O Bog — — —

PESEM.

Temni glasovi dušo prepletajo, sladki sadovi se nam obetajo.

Vsa teža svetá je neslišno prišla v mojo notranjost —

Zdaj gospoduje! In ko bo najhuje, bo glas še zunanost.

Tok je pot iskal, melodije so zazvenele, lok je zavriskal — Strune so onemele . . .

„Gospod katehet“.

Reč „katehet“ je grčkoga izvora i pomeni tistoga človeka, ki včini, da nekaj doni naokoli, da odmeva, davle „rüo“. V prvoj vrsti je to vsakšigovornik, ki klonka na srca poslušajočih, da bi jih odpro . . . Govorniki pa o vnočem gučijo, da lüdi za tisto pridobijo. Najlepše je gvüšno, če što od Boga guči, posebno od Boga-človeka, od Jezusa; kak sladko je, če od toga malim guči. —

Düh je zaplavao med šolske klopi, med najmenše, v prvi razred osnovne šole. Molitev dečinskih grl kipi proti sliki Srca Jezušovoga na sprednjoj steni. Od tam vodi molitev „gospod katehet“ v čarnom talari, v obraz pa ves beli — kak sneg odzvuina. Zadnji odmevi molitve trepečejo v zraki, gda zadoni pitanje:

„No, ste si kaj zapomnili od zadnje vöre?“ Odgovarjajo v kratkih, pretrganih stavkaj.

„Preci ste se navčili, zato mo pa zdaj šli na — gostüvanje!“

Štirideset parov oči nevörvano gleda govornika.

„Ali znate, ka je to „gostüvanje?“ Gingava roka je skočila v zrak.

deli. Dobromi gospodi želemo naj se na novom mestu dobro počutijo i naj ne pozabijo na nas. — V prejšnjem tjedni je vmrla pri nas Kolenko Izidora žena. Komaj je nastopila zakonsko življenje, že je mogla mreti stara okoli 25 let. Drugi den za njov pa je vmrla njena krstna botra, Ritos Petra žena. Bog njima bodi milostljiv sodnik. — Dugo smo čakali, pa smo se le včakali. Najprej igre „Mlinarjev Janez“. Zadnje nedelo je to bilo. Že ob pol treh se se začnoli zbirati ljudje pri našem domu. Prišli so z Beltinec, Polane, Hotize, Turnišča i celo iz ljutomerske okolice. Pač znamenje, ka se ljudje za lepe igre zanimajo. Vsa čast pa ide za to lepo igro Prosvetnomi društvi, predvsem pa našoj nevrudljivoj voditelici gđc. Boži Lutarjevi. Resan se je jako trudila z nami. Skoro vsakši večer pevske vaje. Častno je bilo to, ka so bile vaje ločeno. Fantje posebi i dekleta posebi. Vaje so se končale navadno ob pol desetih (in ne kak smo zvedeli, da v eni naših vasi celo prek polnoči. Pač znamenje časa. Op. ur.) Naša velika dvorana je bila nabito puna. Sedeži so zmanjkali, stolce so mogli nositi celo od sosedov. Krasno so zveneale pesmi, razen mogoče edne pri šteroj so fantje spevali ščista tak, kak na vesi. Pa to smo njim ne zamerili. Igra sama na sebi je tudi jako dobro izpadla. Pa kak ne bi. Fantje i dekleta v lepih narodnih nošah, posebno lepa je bila ob Marjetičina obleka. Igralci so rešili vloge jako dobro. Vsi od oče Pengara prek grofa Urha i Janeza, šteriva sta mela krasno obleko posebno grof Urh, prek vitezov vse do fantov i deklet so bili na mestu. Janez je bil sicer mehek i je bole pa tūo gučao. Glasno i dobro se je odrezao Tone. Glasno i jako dobro je rešo vlogo tudi grof Urh. Marjetica je bila vseskoz živahna, igrala pa je res prav lepo. Sploh je igra prav lepo uspela. Očka Pengar so se šče najbolje vživeli v igro i so jako dobro igrali. Igralcom i režiseri gđc. Lutarjevi Boži čestitamo na tako krasnom uspehi. Sicer ništernim posameznikom (pa ne iz naše vasi) igranje ništernih igralcov ni ugajalo, to pa menda zato, ar neso oni igro vodili. Vsem igralcom pa povemo, naj se ozirajo na kritiko večine ljudi, ne pa posameznikov.

Gederovci. Na gostovanji pri Serec Martiji dne 10. II. 1935. sta na željo starešine i svedoka nabrala družbana Kerec Štefan i Serec Jožef za Martinišče 35 Din. Vrlima družbanoma se vodstvo Martinišča prisrčno zahvaljuje!

Zahvala. Novak Marija, dekla iz Satahovec je od svojega maloga zaslužka i tovarni Šiftar darovala za novi oltar Marije Pomočnice v Martinišči 50 Din. Nadale so darovali za novi Marijin oltar gospa Kozar Etelka iz M. Sobote 50 Din., g. Gomboši Štefan, sodni oficial v M. Soboti 100

„Gda pogače jejo pa meso! Že celi kúp rokić miga v zraki. „Pa krvajice!“ — „Gda muzika igra!“ — „Pa vino pijejo.“ —

„Te pa ti mali že vino piješ?“ „Ne, jes pijem sladko pijačo.“ „Tak je prav. Liki mi mo šli na takše gostovanje, gde vino pijejo, v Kano galilejsko.“

Vüja malih se špičijo. „Gospod katehet“ piše novo ime na tablo, šolarčki zlogüjejo za njim.

Nikelko jih ponovi posamezno, nato vsi vküper, v zbori. „Galilejska“ se jako opoteče.

„Pa Jezusova mati je bila tam. Što zna Njeno ime?“ Vsi vprek odgovarjajo:

„Marija!“

„Povableni je bio tudi Jezus i Njegovi vučenci. Naednok je pa zmenkalo vino. Marija pravi Jezusi:

„Vina nemajo“, kelnarom pa:

„Vse včinite, ka de van Jezus pravo!“ Mali žmetno ponavljajo dugi stav-

vek. „Stalo je pa tam šest kamenih vrčov. Poznate vrč?“

„Jes mami nosim vodo.“

„Pa si že tak močen? Pa vrli! — Liki tisti vrči so bili tak visiki kak vi. Bi znao ti namalati vrč, takšega velkoga?“

Politični pregled.

Mussolini o Avstriji. V italijanskom listi „Popolo d' Italia“ priobčüje italijanski ministerski predsednik Mussolini dugši članek o Avstriji, v šterom pravi, ka ima Avstrija, čeravno je mala, svojo nalogo, štera pa ne odvisi od veličine države i od števila njenoga prebivalstva. Avstrija je nemška država, nego njeno nemštvo se tak loči od pravoga pruskoga nemštva, ka je ščista prav, če gučimo od dveh ločenih svetov. Avstrija ima svojo nalogo i to, da na svojem ozemli trdo i na polsirovo nemško kulturo pruskoga pokolenja očisti i jo pripravi, da bo zavžitna za podonavske i balkanske kraje. V Avstriji mora iz nemške trdate izpadniti vse ka odbija. V Avstriji se srečavlejo mlade kulture podonavskih držav. V Avstriji se lahko človek spozna z nemškov kulturov. Naj bo Avstrija tista posrednica nad raznimi kulturami i med nemškov, ka se druge kulture lahko spopuniyo. Tretje poslanstvo Avstrije naj bo katoliška trdnjava med nemškim protestantizmom i vzhodnim pravoslavljom, Avstrija naj brani katoliško prepričanje i naj bo most, po šterom se bodo razna krščanstva med seboj spoznavala i pripravljala na skupno brambo krščanske kulture.

Italija. Abesinska vlada je protestirala proti oboroževanju italijanskih

soldakov. *Prostovolno* se je prijavilo za vojno 3000 fašističnih miličnikov, štere je Mussolini sam pregledno, prle kak so odišli v Abesinijo.

Italijansko-abesinska svaja je nikelko vtihnola, ar je abesinska vlada pristanola na to, ka se na njenom ozemli določi posebno neutralno ozemlje. Nasprotno pa Italijani prevajajo svoje vojake v Abesinijo i zato je nevarnost vojne izda velka.

Nedavno so bili v Libinji i v Slavonskom Brodi krvavi nemiri. Ništerni kmetje so bili najprej zapreti na orožniško stanici, ar so je krivili, ka so oni odstranili z državniy uradov predpisane napisne table, štere so bile napisane i v latini i v cirilici. Ostali kmetje so se zato zbrali pri žandarskoj stanici i zahtevali, naj se vozniki püstijo na svobodo. Ar je bilo v nevarnosti življenje komandanta stanice, so žandarmi začnoli strelati na kmete i so jih bujli okoli 12, šest pa ranili. Nevarno so bili ranjeni tudi trije žandarmi.

Madžarska išče trgovske zveze z Rusijov. Med Madžarsko i Rusijov se vršijo razgovori, da bi Madžarska dala Rusiji železniške tračnice, v zameno pa bi Rusi dali Madžarom sirovo železo. Nadale naj bi dala Madžarska Rusiji 5000 debelij svinj i vekše množine aluminijevega nitrata.

vemo, ka gotovo ne so šli z dobrim namenom pod Lipo. No ja to pa, če ne so pelali biks i da ne so se bili, njim ide v hvalo i dober glas. Svetujemo njim pa naj ostanejo raj doma i se te izognejo takšim slabim glasom.

Revizija senske akcije.

Kak smo zvedeli, je prišeo revizor od banske uprave, šteri ma nalog, ka pregledne vse račune senske akcije, štero — kak je znano — je vodo poslanec Hajdinjak. Ar je splošno znano, ka so ništerni ne dobili seno, plačali pa so, smo mnenja, da bi g. revizor tudi te kmetovalce mogeo zaslišati i vplačani penez — po mogočnosti — njim nazaj spraviti.

Kratke novosti.

Za ljubljanskoga župana je vlada imenovala g. dr. Vladimira Ravnikara, fiškališa i bivšega senatora.

Za slučaj stavke je minister znotrašnjih poslov skupno z ministrom vojske i mornarice izdao posebno naredbo. V toj naredbi so navodila za postopek v primeri, ka bi štrajkali uradniki na železnici, brodarstvu, na pošti, brzozavi i telefoni. S toj naredbov lahko minister vojske i mornarice odredi splošno ali pa samo delno mobilizacijo državnih nameščencov vseh kategorij i obeh spolov

Mali veselo kimajo, pa težko ponavljajo.

Nato „gospod katehet“ pokaže veliko sliko čüde.

„Jezus drži roke stegnjene nad vrči. Što je vido že tak stegnjene roke?“

Mali Janček odgovarja:

„Gospod plivanuš, v cerkvi.“ „Meni so mama pokazali,“ se oglasi Števek.

„Ja, tan visiko, na oltari nad ke-

lihóm. Ka je pa v kelihi?“

„Hostije.“ „Vino“, se oglasi drugi.

„V ednom kelihi hostije, v drugom pa vino, ki postane — Jezusova krv. Obprvim je Jezus spremeno vino v Svojo krv, pri zadnjoj večerji, pri prvoj svetoj meši.“ „To je bila Jezusova zadnja čüda pred trpljenjom. Tak je nadalüvao Jezus: dopuno svojo prvo čüdo.“

Deca kak trda z odpretimi lampami gledajo „gospoda kateheta“, šteroga obraz je zdaj rdeči kak krv... Oglaso se je šolski zvonec.

*

Tak smo najšli zapisano v dnevniki ednoga že davno pokojnoga „gospoda kateheta“. Nazadnje je še stala žmetno čitliva pripomba:

„Toga sen jim pa ne vüpaó povedati, da je to gostovanje v še bole

i lahko tudi odredi, ka duže časa služijo.

Pri papovoj proslavi v Zagrebi je bilo navzočih na 15.000 ljudi.

Lakner i Pančur večkratniva morilca, sta bila v ponedlek 25. febr. obešeniva v Maribori. Bog njima bodi milostiven sodnik.

Slovenskih izseljencov, šteri živijo raztepeni po celom sveti je okoli 334.000. Največ jih je v Združenih državah Severne Amerike, gde jih žive frtao milijona. Izseljeniško pitanje je naša največša narodna rana.

Najlepše i najbolše ceste v Jugoslaviji ma vrbaska banovina. To je preiskala i ugotovila posebna komisija.

Varaš Nova Kaniža se bo po velenji notranjega ministra imenoüvao Novi Kneževac.

V Ameriki 16 milijonov nezaposlenih. Tak je povedao minister Johnson.

Ameriški milijonar Rockefeller je odločo za popravu krasne cerkvi v varaši Rheims v Franciji 2.500.000 dolarov. Katedrala se popravlja že deset let. Delo bo dokončano šče to leto.

S prvim marcom letos so stöpile v veljavo znižane cene na državniy železnici za prevoz potnikov, kak tudi znižane cene za prtljago.

Zavolo nagloga razpušćanja snega so reke jako narasle. V Pomorranji je okoli 660 hiš pod vodov. Jako naraščata tudi Sava i Donava pri Beogradu.

Pri zadnjih vojaških vajah poljske armade v Karpataj je velki vojaški tank vlekeo smučare po globokom snegu. Vojaki so bili oblečeni v beli gvant, ka jih sovražnik ne bi opazo.

Na jednoj francoskoj postaji so železniški uradniki opazili vnoči 25. februara lokomotivo (mašin), štera je vozila mimo postaje (alomaša) s hitrostjo 40 km. Uradniki so včasi dali signal sosednjoj postaji i tam se je eden uradnik pognao v drevečo lokomotivo i jo v kratkom časi stavio. Na lokomotivi je najšeo neznanoga moškoga, šteroga je z lokomotivov vred pripelao na postajo. Tam so ugotovili, ka te možki ne pri pravoj pameti i so ga poslali včasi v špitao.

PREKOSNICE.

Ne pravilno.

Učit: Tak 3 i 4 je 7! Ka pa ti vrtiš glavo Nacek?

N.: Kak je ne bi. Če ste nam pa včera pravili ka 5 i 2 je 7.

—

Od 6 let staroga Jožeka pita botra: „Gde so mama?“ — „Pred tremi vörami so edno minuto k sosedovim odišli.“

—

Mladi Kohn z lovine dva zavca prinese. „No, to me pa ja veseli, bar mo ednok fal obed jeli“ pravi žena. „Fal obed pa ravno ne bode, zato ka sam petim priganjačom v noge strelo“

tesnoj zvezi z zadnjov večerjov. Tisto mesto najpre, gde pravi Gospod apostoloma Petri i Janoš, ki sta šla pripravlat mesto za večerjo: Glejta, gda prideta v varaš, vaj sreča človik z vrčom vode; idita za njim v hižo, v štero de šou. Da je te vrč sedmi i spada k onim šestim v Kani, kak šest delavnih dnevoj, opojno veselih, najlepši pa sedmi v zavživanju Jezusove krvi v močno hrano dūši, nedela, počitek na Srci Boga-človeka. Mislo sem, da mogoče ne bi razmili.“

Še žmetnej smo pa prečteli to.

„Starejši pa še menje razmijo, kaj takšega. — Da je pa Marija, tudi v Kani, kak „drüga Eva“, na to moji mali sami „gori pridejo“.

Ešče präci je bilo napisanoga na žutom papiri s slabov tintov, liki tisto je bilo že tak blede, ka smo nikak ne mogli prečteti.

Mogoče bi kakši seri vučenjak z vnovoj „škerjov“ znao vse „zgrün-tati“

Naj počiva v miri „gospod katehet“.

Prodám dobro posestvo v izmeri skoraj 6 orajov. Vprašaj: **KRMEK ALOJZ**, Zg. Viličina št. 63, p. Sv. Lenart v Slov. goricah.

Rože na oknaj v

Slovenskoj krajini.

Kak so posajeni na stalno mesto, je začnemo počasi nagibati navzdol, ko jim stem pokažemo pravo pot vasi. V jesen, prle kak pritisne mraz pa je odnesemo v nezakurjeno sobo ali pivnico i je jako malo polemo. Zdaj jim več na škodi mraz, kak v mladosti, a ljubijo svetlobo i čisti zrak, zato prostor večkrat prezračimo.

Če gojimo te tri vrste klinec, se naša okna okrasijo poleti i pozimi s temi prijetno dišečimi i lepo cvetečimi rožami.

Begonije. Te faležne rože, štete si lejko zgojimo iz semena ali pa gomoljov v vsej obstoječi farba; so med našimi rožami bole malo razširjena. So vrste, štete kinčajo našo okno svojimi prelepimi cveti cele štiri mesece. Druge pa kinčijo naš ogratek tudi v senčnem kraju, kde druge rože nemajo svojega odrasla z bogatim cvetjem.

Če je zgajamo iz semena, je v začetki potrebno precizno paznje i truda, a vse to je sledkar poplačano stotokrat z najlepšimi cveti. Seme od tej rože je jako drogno, zato ga pred sejanjem pomešamo s čistim mürskim pesikom i tak posejamo na vsestrani vednako. Zato nūcamo dobro kompostno zemlo malo pomešano s peskom. Po sejanji za eden milimeter potrošimo ravno takše zemle v lonček ali kiščico na seme i jo malo z rokov ali kakšov drugov ričjov potisnemo. Nato pokrijemo z glažovinov i je denemo na senčen prostor, kje je vsikdar ednaka toplota. Polek toga moremo skrbeti, ka bo vsikdar ednaka vlaga. Na ta način nam seme po 14. dnevaj sklije. Za štiri pet dni po skli-tji semena začnemo male rožice privajati k zvūnešnjemi zraki, tak, ka najprle okno odtrznemo samo za 2 ali 3 minuti, drugi den pa več, i to počasi naprej dokač se zvūnešnjemi zraki ne privadijo: Da pa so rožice dobile 3 do 4 liste je pikiramo — i z njimi ravnamo tak kak je prle bilo popisano. — Za tri ali štiri tje dne po pikiranji je posadimo na stalno mesto v tegline ali pa v ogratek, če je že zadosta toplo i se nam ne trbej bojati mraza.

Iz semena vzgajamo letne i tudi zimске. Letne, štete nam bodo cvele od junija do kesne jeseni sejamo v drugi polovici meseca marca. Za zimo pa zememo seme od zimске pravlice.

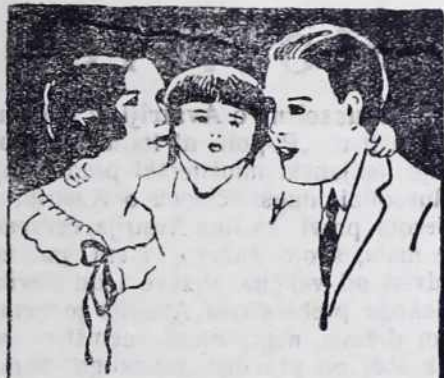
Sejamo jo meseca julija i te nam bo začnola cvesti okoli božični svetkov. To je v časi, da nemamo skoro nančedne cveteče rože. Listi so precej velki i svetlo zeleni. Cveti se pa bleščijo živo rdečerožnato. Cveté tudi to po 3 ali 4 zimске mesece i zraste do 30 cm visika. Polek cvetoči begonij mamotudi samo listnate, štete nas razveseljūjejo po leti i zimi s svojimi mešanofarbanimi listi.

Gomoljaste ali z lukom razširjenje begonije dobimo visiko steblene, pri zemli cveteče i viseče.

Nega ležejšega oskrbūvanja pri rožaj, kak tem štete širimo z gomoljom ali lukom. Ne nam je potrebno nikaj drugoga, kak si pripravimo potrebno zemlo, primerno globoko posadimo gomolje ali lūkece i skrbimo za potrebno vlago.

Te vrste begonije ljubijo lejko i rodovitno zemlo. Jako njim pa tēkne malo nitrofoskala i potom včasi rastejo bole živo, so košate i nastavljajo več, vekše i lepše cvete. Lūbijo vsako, zvūn tiste, kde med poldnevom najbole prepeče močno sunce. Pomali začnejo cvesti koncom junija i svoj višek dosegejo v drugoj polovici meseca avgusta. Od toga časa naprej pa pā začnejo pomali pojematitak, ka gda prvi mraz pritisne so že zadnji cveti povehnoli. Septembra meseca je začnemo pomenje polevati. Njūva rast začne zastajati, listje se sušiti i odpadati. Nazadnje zalivanje popunoma pūstimo. Počasi se steblica z listjom posuši i s tem tudi zemla v teglini ali pa v gredici. To zemlo razdrobimo i poiščemo gomole, je spravimo v kiščico brez vsake zemle i odnesemo v suhi prostor, kde ne zmrzūje i tam počivajo do sprotoletja. Prve dni aprila, če je vremen toplo, posadimo gomolje, a ne pregloboko. V tej gomoljaj je že v jeseni bilo telko jesti spravleno, kelko je nūca rastlinica, ka požene listje korenje. Kak pa opazimo, ka začnejo poganjati, je za 2 cm posadimo globokejšje. To se pa zgodi tak, ka pri prvom sajenji posadimo malo globokejšje i pūstimo malo jamico, šteto potom samo zasiplemo. Nūcajo pa precizno časa, ka poženejo, a po tom pa rastejo jako naglo.

Viseče i prizemne begonije oskrbūjemo ravno tak, kak visiko steblene. Pri visečih mlade rastlinice pripogiblemo proti zemli, kak je to bole povedano pri visečih klincaj.



Na plūčaj betežni

Že več jezero ozdravljenih.

Zahtevajte taki knigo od moje nove umetnosti ozdravljenja, ki je že vnoje rešila. More se nūcati v vsakem načini življenja i pomore, da beteg naglo premagamo. Nočno švicanje i kašeo prenehata, telovna teža se zviša, a postopno ovapnenje konča beteg.

Resni može

zdravniške znanosti potrjujejo odličnost moje metode ino jo radi priporočajo. Kem prve začnete z mojim načinom ozdravljenja, tem bo bolše. Ščista k šenki i poštnine prosto dobite mojo knigo, iz štete bodete lahko prebrali vnojo hasnovitoga.

Pišite taki,

zadostūje tudi dopisnica na naslov

Zbiralno poštno mesto:

GEORG FULGNER, BERLIN,

NEUKÖLLN

Ringbahnstrasse Nr. 24, Abt. 527.

ŠPORT.

Občni zbor SK. Mure.

V torek, dne 26. febr. 1935 se je vršil XI. redni letni občni zbor SK Mure katerega se je udeležilo 85 članov. Kot delegat podsaveza je bil navzoč predsednik gosp. dr. Köstl iz Ljubljane.

Občni zbor je otvoril ob 20.30 uri I. podpredsednik, bančni ravnatelj g. Lipič, pozdravil vse navzoče, predvsem delegata LNP ter oba častna

člana gg. Hartner Ferdinanda i Benko Josipa, ter se v zbranih besedah spomnil vrhovnega pokrovitelja celokupnega jugoslovanskega sporta — blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Ujedinitelja, kojega spomin so navzoči zborovalci počastili s trikratnim „slava“. Nadalje je pozdravil Nj. Vel. kralja Petra II., kateremu so vsi navzoči zaklicali v pozdrav trikratni „živijo“.

Sledila so poročila društvenih funkcionarjev, iz katerih je razvidno, da se je klub v preteklem letu krepko razvijal in dosegel prav lepe uspehe, ki so v čast ne samo klubu, kakor tudi občini in celemu Prekmurju.

Tajnik, g. Peterka Raoul je podal svoje izčrpno poročilo, iz katerega se zrcali ono nesebično, idealno in požrtvovalno delo, ki je združilo članstvo v prijateljskem in bratskem sodelovanju za napredek našega sporta. Klub šteje 8 častnih, 2 ustanovna in 182 rednih članov. Članstvo se je povečalo v minulem letu za 32 članov. Klub je imel 13 rednih odborovih sej in več članskih sestankov.

Blagajnik, g. Cvetko Oton je poročal, da je klub močno občutil splošno gospodarsko krizo, da je pa kjub temu aktiven, gre zahvala predvsem prijateljem kluba in nad vse požrtvovalnemu odboru. Denarni promet je iznašal Din 64.117-50.

Iz poročila gospodarja, g. Debelaka Štefana posnemamo, da je klub lansko leto veliko investiral, izpopolnil opremo itd. Klubovo premoženje je poraslo za cca Din 7000.

Sledilo je poročilo prireditvenega odseka, katerega je podal g. Frim Ladislav. Mura je priredila ob priiliki desetletnice svečan banket, nadalje: trgatveno veselico, žalno manifestacijo in svečano zaobljubo članstva, članski sestanek v proslavo jesenskega nogometnega prvenstva, billard turnir, keg-ljaško tekmovalstvo in šahovsko simultanko. Tradicionalni sportni ples je letos izostal vsled narodnega žalovanja.

Igralec Kardoš Ivo je prečital poročilo nogometne sekcije: klub je odigral v minulem letu 31 tekem; zmagal je 19 krat, izgubil 7 krat, neodločenih je ostalo 5 tekem. Gol-razlika 133:65 v korist kluba. Klub ima 44 verificiranih igralcev.

Dale.

Banka Baruch 15, Rue Lafayette, Paris

odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. Vršij vse bančne posle najkolantneje. Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Francija: št. 1117-94, Paris; Holandija: št. 1458-66, Ned. Dienst; Luxembourg: št. 5967, Luxembourg. Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice. 24-16

B.:

Rozika.

I.

Okno starkino sobe je bilo napol odprto.

Zunaj se je prebujala pomlad v toplih sončnih žarkih, ki so čez dan blesteče sijali in se odigravali v mnogih mlakah, kjer je ostala voda od stopljenega snega. Ker je sonce že močno ogrevalo zemljo in zrak, so ljudje radi podnevi odpirali okna in pri tem z veseljem dihalih svež pomladanski zrak z nekim ugodnim občutjem, ki vlija v človeka novo vriskajoče pomladno življenje.

Starka je sedela mirno na postelji in gledala zdaj skoz okno v si nje popoldansko nebo ali bele oblake, ki jih je nalahno kakor barko nosil živahni južni vetrič, zdaj svojo malo vnukinjo, ki se je brezskrbno igrala z mačko v sončnih pramenih ob odprtem oknu. Dekletce je bilo popolnoma zamišljeno v svoje igranje; mačko je potegovalo za rep, da je vrteč se lovila njeno roko, ali pa s prstom vrtalo v njeno dlako, da se je mačka vrgla na hrbet in sekaje s tačicama prijemala deključino roko in grizla njene prste. Pa obe sta delali to tako narahlo in pametno, da nobeno ni zbolelo.

Čim bolj se je deklece smejalo in čim hitreje je dražilo mačko, tem spretnije in živahneje je žival odgovarjala s sekanjem svojih tačic.

Vmes je deklece včasih odnehalo in se ozrlo proti mamic i smehlajam na obrazu a nekoliko v skrbeh, če morda ne dela prav. Starkin obraz se je vselej nasmehnil, mala vnukinja pa se je zadovoljno igrala dalje.

Tedaj se je nenadoma naveličala; stisnila je mačko za rep, da je ta žalostno zamijavkala in skočila k vratom, ki so pa bila zaprta.

Deklico je to iznenadilo, da je plašno zbežala k mamic; vprašujoče je pogledala v njen obraz in dejala: „Mamica, ali mačko tudi boli?“ „Boli, boli! Ne smeš jo preveč stiskati!“

„Ali je mačka jokala?“

„Jokala! Vsaka žival joka, kadar jo kaj boli.“

Rozika zdaj ni nič več vprašala, ampak je odhitela ven. Čez čas se je spet vrnila in prinesla s seboj svoje štiri kamene kroglice, ki so bile ravno zato tako lepe, ker so bile vsaka svoje barve in so tako prijazno tekale po sobi, če jih je vrgla po tleh. Spet se je zatopila v igranje, včasih je glasno zakričala in se zasmejela, če ji je katera kroglica ubrala napačno pot. Starka je zadovoljno opazovala to brezskrbno zabavo nedolžnega otroka.

*

Zunaj pomlad, ki sije skoz okno v sobo in oznanja mnogotero življenje, ki se prebujajo in bori za obstanek. Pomlad gre prek pokrajine in vidi mladost, ki hoče krišku, pa morda bo kmalu strta umrla. Koliko skrbi in bridkosti in malo upanja tare tega ali onega, ki bi rad živel in rasel v lepo bodočnost.

Tu pa je dvojje bitij, ki se ne brigata za težave in bridkosti sveta, ki živita sami v sebi in zase svoje življenje — ena starka, ki je že prehodila teža življenja, mladost in upanje cvetja, težke in resne dni sadov, in se je že nagnila k zatonu; drugo mlado, ki je komaj začelo živeti, ki še ne ve, kaj vse bo življenje od nje zahtevalo, kje bo hodila in kakšna bo

njena pot, ki še z nedolžnimi očmi zre v svet kakor Adam pred grehom, in je zato tako vesela in brezskrbna in otroško razposajena.

Če človek pogleda to dvojje bitij, se mu zdi, da sta se združila začetek in konec življenja, da sta poljubila rojstvo in grob, da hočeta v neprestanem krogu živeti naprej.

Tudi v starki je nekaj otroškega, njen izraz, njeno mišljenje, njena volja in zdi se, da je njeno teženje, spet postati otrok, znova rasti in zaživeti v svet v mladost, še enkrat začeti življenje, ravno preden ga je dokončala.

II.

Starkino življenje je bilo tako tesno navezano na to malo vnukinjo, da če bi ji jo vzeli, bi ji drugo ne preostalo, ko da bi legla v grob.

Kakor da je vsa njena bitnost v tej mali deklčici, kakor, da je to ona sama. ta mala vnukinja Rozika.

Rozika! Lepo ime, človek se spomni na cvetočo rožo, na najlepšo, ki jo je kdaj videl, če ga sliši. Pa ga ji je sama izbrala!

Ko se je otrok rodil, se niso mogli zediniti zavoljo imena. Za vsa različna imena so znali, pa nobeno ni moglo biti pravo. Tedaj je ona povedala, naj detetu dajo njeno ime. Rozika, ona da bo sama kmalu umrla, pa naj v otroku dalje živi vsaj z imenom. In za to so bili vsi.

Od tedaj se je zgodilo, da sta obe Roziki začeli živeti, kakor da je ena sama premalo za življenje.

Nič posebnega se ni moglo zgoditi v njunem življenju, ne da bi doživljali obe skupaj. Vsi pomembni dogodki so bili veliki doživljaji za obe. Tikali so se pravzaprav le male, ker starim ljudem se ne more nič omembe

vrednega pripetiti, še smrt je tako naravna, da se nihče noče čuditi.

To so bili odločilni dogodki za malo Roziko; ko je začela hoditi, ko je začela govoriti in ko je začela moliti.

Vse to sta delali skupno in to so bili usodni trenutki, če bi se kaj ponesrečilo. Pa je šlo kljub vsem težavam po napornih trudih le po sreči.

Kdor hoče kaj doseči, mora imeti trdno voljo, pogum in vztrajnost. In to je mala Rozika imela prav zgodaj, da so se vsi čudili.

Najprej sta vadili hojo. Po štirih je prišlo kar samo od sebe, še preden se je kdo mogel spomniti na to. Še nesreča bi se bila kmalu zgodila, ko je kar na lepem prikobacala na konec klopi in se junaško prekopicnila dol.

To je bil prvi samostojni junaški čin, pa se ni povsem posrečil, ker je nastala vmes neznanska ovira. Spodaj je zadovoljno čepela polna košara naluščene koruze, tja je priletela mala skakalka in ne do tal, kamor je najbrž nameravala, in obtičala v koruzi.

Dasi je bilo nekoliko smole zraven, je bil to velik in važen dogodek, ki je znanil novi čas v življenju male Rozike. Odslej bo hotela vsak čas, kadar ne bo spala, laziti okoli in poskušati nove prevratnosti. To je oznanila s kričavim jokom med naluščeno koruzo v košari.

Stara Roza je spoznala, da namerava njena mala naslednica nadaljevati započeto delo. Zato je tudi v njej zavrnilo, neka ugodna skrb se je odnekod vzela in ji napolnila srce. Veselila se je posla, ki jo je čakal. Strmila je vso svojo pazljivost v eno točko:

Mali kričač bo hotel znati hoditi!